

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
Suurendame toetusi ettevõtetele, eelkõige tootmisfääris. Toetame eksporti uute turgude avamise kaudu. Selleks rakendame tööle Eesti diplomaatilise korpuse, arendame suhteid Euroopast kiirema majandusarenguga piirkondadega (BRICS riigid, Pärsia lahe maailmas tuntud firmat.regioon jm). Aktiivse turunduse abil toome Eestisse vähemalt 10 maailmas tuntud firmat.	Majanduskasv	K2	Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020	EL 2014+ ettevõtlustoetuste maht ca 330 mln EUR. 1% toetuste suurendamine 3,3 mln EUR. Ekspordi ja välisinvesteeringute tegevused on kavandatud "Made in Estonia 3.0" tegevuskavas.		0,00	0,00	0,00	0,00	
Peame õigeks Eesti põllumajandustoodangu väärtustamist toiduainetetööstuses ning toiduainetetööstuse tehnoloogiate arendamist koos koordineeritud turundustegevusega üle kogu Euroopa ja maailma. Eesti põllumajandustoodangu eksport peab ületama impordi.	Majanduskasv	K2		MAK 2014-2020 meetmed, EL teavitus-müügi edendamise meede, turuarendustoetus		0,00	0,00	0,00	0,00	
6. Muudame Eesti Arengufondi ja mõttekodade toel alltöövõtjast innovaatiliseks riigiks. Toetame väikese ja keskmise suurusega ettevõtete investeeringuid uurimis-, arendus- ja turundustegevuseks. Toetame nutika spetsialiseerumisega seotud teaduse arengut.	Majanduskasv	K2		Nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondi toetatakse EL 2014+ vahenditest samuti VKE-de investeeringuid uurimis-, arendus- ja turundustegevusteks.		0,00	0,00	0,00	0,00	
8. Kahekordistame Eestis ööbivate turistide arvu mainekujundusprogrammide abil.	Majanduskasv	K2	Eesti riiklik turismiarenduskava 2014-2020 / Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020	Turisminõudluse suurendamist toetatakse EL 2014+ vahenditest "Turisminõudluse suurendamine", eelarve 41 mln EUR.		0,00	0,00	0,00	0,00	
1. Loomme efektiivse üle-eestilise maakonnasisese tasuta ühistranspordi süsteemi.	Majanduskasv	K	Maakonnavedude kogukulu on ca 35 mln (sh 22 mln dotatsioon + 13 mln piletitulu). Tasuta maakonnasisese bussitranspordi pakkumiseks tuleks katta piletitulu.	Tallinnas on tasuta ühistranspordi süsteem. Tervet maakonda katvat süsteemi hetkel kusagil ei ole.		-13,00	-13,00	-13,00	-13,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
14. Suurendame kortermajade renoveerimise ja nende energiasäästlikuks muutmise rahastamist. Töötame välja riikliku renoveerimislahenduste programmi ideest teostuseni.	Majanduskasv	K		EL vahenditest rahastatakse ca 100 mln ulatuses. Rahastamise suurendamine 1% võrra on 1 mln eurot.		-1,00	-1,00	-1,00	-1,00	
1. Kehtestame euroopaliku astmelise tulumaksu. Keskerakond toetab astmelise tulumaksu kehtestamist Eestis, sest suurem maksukoormus peab langema neile, kelle majanduslik heaolu on suurem. Valdav enamus Euroopa Liidu liikmesriikidest kasutab astmelist tulumaksusüsteemi. Tagame, et astmelise tulumaksu kehtestamisega ei suurene keskklassi maksukoormus.	Euroopalik maksureform	K	RM prognoos suvi14, füüsilise isiku tulu osa, mis ületab 2000 eurot kuus, maksustatakse määraga 33%		Eeldab seadus(t)e muutmist.	227,00	269,00	325,00	390,00	Arvestatav mõju inflatsioonile. Piirmaksumäära tõstmine võib teoreetiliselt vähendada kõrgepalgaliste töötajate soovi suurendada tööpanust või hakata seda hoopis vähendada. Võrdsustab ühiskonna tulujaotust.
2. Tõstame tulumaksuvaba miinimumi. Tulumaksuvaba miinimumi tõstmine aitab enim kasvatada reaalselt väikseima sissetulekutega inimeste heaolu. Tulumaksuvaba miinimumi tõstmist on Eestile soovitanud ka 2009. aastal IMF ning 2012. aastal OECD.	Euroopalik maksureform	K	RM prognoos suvi14, maksuvaba tulu alates 2016 350€ kuus		Eeldab seadus(t)e muutmist.	-283,00	-360,00	-371,00	-383,00	Arvestatav inflatsiooniline mõju. Madalapalgaliste maksukoormuse märgatav vähendamine ilmselt aitab oluliselt luua uusi töökohti ka madala lisandväärtusega valdkondades. Positiivne mõju madalapalgaliste toimetulekule ning tulujaotuse võrdsustumisele.

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
3. Taastame klassikalise ettevõtte tulumaksu. Eristame füüsilise isiku tulumaksu ja ettevõtte kasumimaksu. Taastame klassikalise ettevõtte tulumaksusüsteemi ja alandame maksumäära 12%-ni. Täna kehtiv ettevõtete kasumimaksusüsteem ei ole vastavuses turumajanduse põhimõtetega ning võimaldab kasumi Eestist maksuvaba väljaviimist. Klassikaline ettevõtte tulumaks annab võimaluse soodustada ettevõtlust tõmbekeskustest väljaspool.	Euroopalik maksureform	K	RM prognoos suvi14. Eeldatud on, et 20% kasumist läheb peitu. 2016.a mõju on suurem kuna riigi dividendid on tavapärasest väiksemad ehk võrdlusbaas on madalam.		Eeldab seadus(t)e muutmist.	80,00	69,00	77,00	81,00	
5. Vähendame kaudseid makse. Eesti maksustruktuuris on liiga suur osa tarbimismaksudel. Tarbimismaksude probleemiks on, et vasemad leibkonnad maksavad nende maksude näol ära suhteliselt suurema osa enda sissetulekust. Seetõttu tuleb kehtestada madaldatud käibemaksumäär inimeste jaoks olulistele kaubagrupidel (nt toasoe, põhitoiduained ning teatri-, kontserdi- ja muuseumipiletid).	Euroopalik maksureform	K	Aluseks RMI viimane THI prognoos kaugkütte ja toiduainete kohta. Kultuuriürituste puhul võetud aluseks RMI viimane eratarbimise reaalkasv prognoos. Algandmed Statistikaametist ja Maksu- ja Tolliametist.		Eeldab seadus(t)e muutmist.	-136,38	-141,45	-146,80	-152,34	Võimalik ajutine inflatsiooni vähendav mõju teatud kaubagrupidel.
6.2. Suuname vähemalt 2% alkoholi- ja tubakaaktsiisist terviseedendusse.	Euroopalik maksureform	K	Suveprognoos 2014 alkoholiaktsiisi ja tubakaaktsiisi laekumine		Eeldab seadus(t)e muutmist.	-10,00	-10,00	-10,00	-10,00	
6.3. Alandame elektriaktsiisi Euroopa Liidu miinimumi tasemele, kuna meie kliimavõttes pole tegemist luksuskaubaga. Praegu ületab elektriaktsiis Eestis Euroopa Liidu miinimummäära 4,5 korda.	Euroopalik maksureform	K	Suveprognoos 2014		Eeldab seadus(t)e muutmist.	-35,00	-35,00	-35,00	-35,00	Kerge inflatsiooni vähendav mõju.
6.4. Taastame kütuseaktsiisist laekuvatest summadest kindla osa teedeehituse ning suuname sellest 20% kohalike teede ehituse ja korrashoidu.	Euroopalik maksureform	K	Aluseks RMI 2014 suveprognoos kütuseaktsiisi laekumisele. Leitud puudujääv osa 75% nõudest.	Kütuseaktsiisist laekuvatest summadest kindla osa teede ehituseks eraldamist on varasemalt rakendatud.	Eeldab seadusemuudatust.	-45,00	-43,00	-26,00	-26,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
7. Vabastame erisoodustusmaksust ettevõtjate kulutused oma töötajate terviseedendusse ja tasemeõppesse. Koos elanikkonna vananemisega muutub töötervise edendamine üha tähtsamaks. Seetõttu ei saa pidada töötajate tervisele tehtavaid kulutusi lisahüveks ja erisoodustuseks, vaid riiklik poliitika peaks suunama tööandjat vältima oma töötaja terviseriske ning ennetama tööga seotud haigusi. Sama lugu on tööandja panustamisega oma töötaja haridusse. Investeeringud töötajatesse on sama tähtsad kui investeeringud betooni ja masinatesse.	Euroopalik maksureform	K	RM prognoos suvi14. Spordikulude katmiseks kulutatavaid summasid tööandjad praegu eraldi ei deklareeri, seetõttu ei ole maksusoodustuse võimaliku mõju hindamiseks täpseid algandmeid. Mitmeid eeldusi tehes on eeldatav mõju siiski leitud.			-17,00	-17,00	-17,00	-17,00	
8. Kindlustame, et omavalitsustele pandud ülesanded saaksid ka reaalse rahalise katte. Taastame omavalitsustele laekuva tulumaksuosa kriisieelsele tasemele, mis on koos kodualuse maamaksuvabastuse kompenseerimisega 12,13%. 2009. aastal vähendati üksikisiku makstavast tulumaksust kohalikele omavalitsustele laekuvat osa, mis oli omavalitsustele väga raske löök.	Euroopalik maksureform	K	12,13% tänase 11,6% asemel. 2014.a suvine prognoos nägi ette KOV-de tulumaksu laekumiseks perioodil 2015-2018: 2015 - 826,0; 2016 - 875,0; 2017 - 927,0; 2018 - 982,0 Eeldatud on, et KOVide suurem tulu läheb täiendavateks kuludeks ning positsioon halveneb täies ulatuses. Negatiivne mõju võib ka väiksem olla.		Eeldab seadus(t)e muutmist.	-40	-42,4	-44,9	-47,6	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
1. Tõstame alampalga 1000 euroni. Igal aastal peame suutma vähendada sissetulekute mahajäämust Põhjala riikidest.	Tööhõivepoliitika	K	RM prognoos suvi14, eeldusel, et alampalka tõstetakse järgmiselt: 2016 495€, 2017 625€, 2018 790€, 2019 1000€. Eeldus on, et inimeste arv allpool alampalka kasvab alampalgaga samas tempos. Mõjuks on arvestatud aastase nihkega SM miinimumkohustuse mõju tööandjate ja FIEde osas ehk netomõju REle, st riigi SMS §6 tulude ja kulude osa on eeldatavalt tasakaalus. Mõju hõivele on raske hinnata, kuigi eeldatavalt on mõju palgafondile ja maksude laekumisele positiivne.				11,00	47,00	90,00	Inflatsiooniline mõju. See oleks umbes 75% keskmisest palgast aastal 2019, mis on suhteliselt kõrge tase. Selline jõuline tõus ilmselt kaotaks madala lisandväärtusega töökohti lühikeses perspetkiivis, sundides pikemas plaanis ettevõtteid siiski paremate töökohtade loomisele.

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
2. Põõrame erilist tähelepanu noorte garantiidele, st riigi kohustusele tagada kuni 25-aastastele noortele töökoht 4 kuu jooksul peale haridusastutuse lõpetamist.	Tööhõivepoliitika	K2		Noorte garantii Euroopa määruste kohaselt Eestile ei kohaldu, kuna noorte tööpuudus on Eestis väiksem selle kohaldamiseks nõutavast miinimumist. See ei tähenda, et noorte tööhõive tõstmisele suunatud meetmeid ei kavanda. Suurem osa noortegarantiiga samalaadseid tegevusi rahastatakse 2014+ struktuurivahenditest kokku ca 34,5 mln €. Sellele lisandub riiklik kaasfinantseering 6 mln €. Täpsemalt on kavandatud nt järgmiseid tegevusi erinevate meetmete raames: noorte töötoad, tööturgu tutvustavad ja tööotsinguteks ettevalmistavad töötoad 8. - 11. klassi õpilastele, mobiilne nõustamine koostöös avatud noortekeskustega, töövarjupäevade võimaluste vahendamine töötuna registreeritud noortele, "Minu esimene töökoht" algatus töökogumeta ja erialase hariduseta noortele vanuses 17-29 a (pikendatud palgatoetus kombineeritud väljaõppe toetamisega) jne.		0,00	0,00	0,00	0,00	
3. Võitleme jõudsamalt diskrimineerimisega tööturul: tagame soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise seaduse reaalse täitmise.	Tööhõivepoliitika	K	Näiteks eelarve kasv 5% (2015.a. eelarve põhjal) on 12 421 eurot.	Soolise Võrdõiguslikkuse ja Võrdse Kohtlemise Voliniku Kantslelei põhitöö, eelarve tõusis 2015. aastal 168 344 eurot (2014.a. eelarve 80084 eurot, 2015.a. 248 428 eurot)		-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	
4. Suurendame toetust ja pakume maksusoodustusi väikestele ja keskmistele ettevõtetele ning FIEdele uute töökohtade loomise soodustamiseks noortele ja puuetega inimestele, seda eelkõige maal.	Tööhõivepoliitika	K	ÜKP fondide rakenduskava 2014-2020	EL 2014+ vahenditest soodustatakse uute ettevõtete loomist "starditoetus", eelarve 10,8 mln EUR. Starditoetuse suurendamine 1% on 108 000 EUR.	Eeldab seadus(t)je muutmist	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	
5. Anname stardiabi ja vajadusel elamispinna nõutud eriala spetsialistidena väljaspool Tallinna ja Tartut töökarjääri alustavatele noortele.	Tööhõivepoliitika	K2	ÜKP fondide rakenduskava 2014-2020	EL 2014+ vahenditest soodustatakse uute ettevõtete loomist "starditoetus", eelarve 10,8 mln EUR.		0,00	0,00	0,00	0,00	
6. Toetame eriala omandavatele noortele praktika läbimise võimalust pakkuvaid ettevõtteid.	Tööhõivepoliitika	K2		EL 2014+ tegevus " Minu esimene töökoht". Teenus sisaldab tööandjale palgatoetuse maksmist ja tööalase koolituskulu hüvitamist, kui tööle võetakse 17-29-aastane noor, kes on olnud töötuna registreeritud vähemalt 4 kuud ning kellel puudub erialane haridus ja töökogemus või töökogemus on olnud lühiajaline. Eelarve 2015-2016. aastal eelarve 5,2 mln eur.		0,00	0,00	0,00	0,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
7. Juurutame peamiselt riiklikult rahastatava täiend- ja ümberõppesüsteemi, mis tagab igale töötajale vähemalt ühe nädalase kursuse kord viie aasta jooksul.	Tööhõivepoliitika	K2		EL 2014+ tegevus " Madala haridustasemega täiskasvanute tagasitoomine tasemekoolitusse ja õppes osalemise toetus" eelarve 6 mln eurot. Tegevus "Täiskasvanutele kvaliteetse ja sjakohase täienduskoolituse ja ümberõppe pakkumine kutse- ja erialase kvalifikatsiooni tõstmiseks ning elukeskva õppe võtmepädevuste parandamiseks" Eelarve 31,7 mln eurot. (periood 2014-2020).		0,00	0,00	0,00	0,00	
1. Kehtestame „Võtmed tagasi“ süsteemi, kus raskustesse jäädes on võimalik anda laenuga soetatud vara (tagatis) tagasi ilma lisakohustusteta.	Perekond ja kodu	K1								
3. Tagame lasteaiakoha igale lapsele. Kindlustunne, et laps on hästi hoitud ja haritud, võimaldab vanematel naasta tööellu.	Perekond ja kodu	K	Lasteaiakoha loomine 10 000-15 000 eur, kulu aastas ca 3000 eur. 3000 kohta.	Lisaks Linnapiirkondade jätkusuutlik areng, tegevus "Uue lapsehoiu ja alushariduse infrastruktuuri loomine" 34 meur.		-30,00	-9,00	-9,00	-9,00	
4. Tõstame lastetoetusi – esimesele ja teisele lapsele 75 eurot kuus, alates kolmandast lapsest 300 eurot kuus.	Perekond ja kodu	K	Esimese ja teise lapse toetuse tõstmine 75 euroni - saajaid 2016.a. 236 462 - kulu 85,1 mln, 2017.a. 237 853 - 85,6 mln, 2018.a. 239 468, - 86,2 mln, 2019.a.240 850 - 86,7 mln).Lapsetoetuse tõstmine kolmandale ja järgnevale lapsele 300 euroni kuus (saajaid 2016.a. 20 354 - kulu 48,8 mln, 2017.a. 20 473 - kulu 49,1 mln, 2018.a. 20 613 - kulu 49,5 mln, 2019.a.20 731 - kulu 49,7 mln).			-133,90	-134,70	-135,70	-136,40	Kerge inflatsiooniline mõju.
5. Tagame iga lapse kohta lapsehooldustasu kuni kolmanda eluaasta lõpuni vähemalt 350 eurot kuus. Lapsehooldustasu võimaldab vanematel paindlikumalt otsustada, millal ollakse valmis tööellu naasma.	Perekond ja kodu	K	Kuni 3-aastase lapse eest lapsehooldustasu saajaid 2016.a. 20 334, 2017.a. 20 066, 2018.a. 19 737, 2019.a. 19 354. Tasu tõuseb 38,35 eurolt 350 euroni.			-76,00	-75,00	-73,80	-72,40	
11. Taastame tasustatud isapuhkuse. Tänu tasustatud isapuhkusele saavad mõlemad vanemad pühenduda lapsele ja kohaneda uue rolliga.	Perekond ja kodu	K2		Isapuhkus on taastatud alates 2013. aastast.		0,00	0,00	0,00	0,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
13. Toetame paljulapselistele peredele pereautode soetamist.	Perekond ja kodu	K	Paljulapseline pere - pere, kus on 3 või enam kuni 18-aastast last. Perede arv 17 007 (Sotsiaalkindlustusameti 2014.a. statistika põhjal). Hinnang meetme kulule eeldusel, et toetus on 5 000 eurot ning ühe aasta jooksul kasutab meetet 25% paljulapselistest peredest.			-21,20	-21,20	-21,20	-21,20	
2. Tõstame õpetaja alampalga 1500 euroni. Taastame õpetajate ametijärgud (õpetaja-metoodik, vanemõpetaja jne) koos vastavate palgaastmetega.	Hariduspoliitika	K	Õpetaja alampalk 2015.a 900 eur, eelarve koos tööandja kuludega 168,8. Kasv valimislubaduses 67%.			-113,10	-113,10	-113,10	-113,10	
3. Tagame lasteaiaõpetajatele riiklikud palkade alammäärad ja puhkused sarnaselt koolide õpetajatega. Lasteaiaõpetaja on samamoodi õpetaja nagu kooliõpetajagi – hea haridus algab alusharidusest.	Hariduspoliitika	K	Õpetajad + tippspetsialiste on lasteaias 7400 ametikohta, kogu brutopalgaku 57,5 meur palgafondi kasv 10% 5,75 meur.	Lasteaiaõpetajate palkade alammäära määrab vajadusel KOV. Alammäära kehtestamine ei pruugi kaasa tuua palgakasvu.		-5,75	-5,75	-5,75	-5,75	
4. Loome õpetajatele ühtse täiendkoolituse ja nõustamise süsteemi.	Hariduspoliitika	K2		Õpetajate täiendkoolitust hakatakse ellu viima EL 2014+ meetmest "Õpetajate, koolijuhtide ja noorsootöötajate professionaalse arengu toetamine" tegevusega "Õpetajate koolitus" (20,7 mln).	Olemasoleva poliitika jätkamine. Prioriteet ka "Elukestva õppe strateegias 2020".	0,00	0,00	0,00	0,00	
6. Seome kutse- ja kõrgkoolide õppekavad Eesti majanduse homsete vajadustega. Loome tasustatud praktikavõimalused tulevases töökohas. Lähtume kutseõppeasutuste rahastamisel edaspidi õppekavade vajadustest ja koolitustellimusest, mitte kooli kuuluvusest riigile või KOV-le.	Hariduspoliitika	K2		Sarnaseid tegevusi planeeritakse EL 2014+ meetmest "Õppe seostamine tööturuvajadustega".	Olemasoleva poliitika jätkamine.	0,00	0,00	0,00	0,00	
7. Seome õppekavad tihedamalt IT-vahendite kasutamisega nii iseseisvas töös kui koolitunnis. See tagab õpilaste konkurentsivõime edasises elus.	Hariduspoliitika	K2		Sarnaseid ja toetavaid tegevusi kavandatakse EL 2014+ meetmest "Kaasaegse ning uuendusliku õppevara arendamine ja kasutuselevõtt" (maksumus 40 mln)		0,00	0,00	0,00	0,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
10. Toetame eesti keele õpet neis välisriigi koolides, kus on vähemalt 15 Eesti kodanikust last.	Hariduspoliitika	K2	Jätkuv tegevus	Eesti riik toetab Haridus- ja Teadusministeeriumi kaudu ja koostöös Eesti Instituudi ja Emakeele Seltsiga eesti keele õpetamist ja säilitamist välismaal rahvusaaslaste programmi kaudu.		0,00	0,00	0,00	0,00	
11. Tagame õpilaste arengu tagamiseks ja väljalangemise vähendamiseks igas lasteaias ja koolis vajalike tugispetsialistide riikliku rahastamise (sh sotsiaalpedagoogid, psühholoogid, logopeedid).	Hariduspoliitika	K2		Tegevusi viiakse ellu EL 2014+ vahendite toel, meetmest "Haridustugiteenuste arendamine eesmärgiga vähendada koolist lahkumist ning toetada noorte karjäärivalikuid", kus tagatakse haridustugiteenuste arendamine ja kättesaadavus (34,9 mln).		0,00	0,00	0,00	0,00	
12. Võimaldame erivajadustega lastele head õppimistingimused tavakoolides ja kaasaegsetes riigi-, munitsipaal- või erakoolides. Eesmärk on, et koolide aineolukord, pedagoogide ettevalmistus jmt võimaldaks võimalikult paljudel erivajadustega lastel saada haridust nn tavakoolis.	Hariduspoliitika	K2		Kaasava hariduse põhimõte on läbivaks "Elukestva õppe strateegia 2020" printsiibiks. Seda tuleb arvestada ka EL 2014+ meetmete planeerimisel.		0,00	0,00	0,00	0,00	
13. Teeme kõik, et muuta lasteaiad, põhikoolid ja gümnaasiumid turvaliseks ning kiusamisvabaks.	Hariduspoliitika	K2		Kiusamise vastaseid ja turvalisusele suunatud programme viiakse ellu Vägivalla ennetamise arengukava 2015-2020 raames. Lisaks on plaanis konkreetne programm EL 2014+ meetmest "Noorte tööühivealmiduse toetamine ning vaesuse mõju vähendamine noorsootöö teenuste kättesaadavuse kaudu". SA Kiusamise Vastu 60 000 eur., MTÜ Lastekaitse Liit projekt "Kiusamisest vaba lasteaiad ja kool", MTÜ Noorteühing TORE		0,00	0,00	0,00	0,00	
14. Töötame välja üle-eestilise riigi poolt rahastatava ja hästi toimiva tasuta koolitranspordisüsteemi ning õpilaskodude või toetatud elamiste võrgu.	Hariduspoliitika	K2		Koolitranspordivõrku korraldavad KOV-id (piletite kompenseerimine, avalike liinide doteerimine, oma transpordi kulud, tellitud transpordi kulud) kokku ca 20 mln.eur. õpilaskodu koha maksumus 2000 eur, toetatakse 650 kohta. 2015 loodi juurde 22 kohta.		0,00	0,00	0,00	0,00	
18. Suurendame teadus- ja arendustegevuseks eraldatavate vahendite hulka 1%-ni SKPst.	Hariduspoliitika	K	RM 2016 SKP prognoos 21 777 mln eur, 2015 teaduse rahastamine riigieelarves ca 179,2 meur.	Kulutusi teadus- ja arendustegevusele (sh erinvesteeringuid) on kavandatud stimuleerida EL 2014+ meetmetega. Rakenduskaavaga on eesmärgistatud suurendada erasektori TA kulutuste osakaalu aastaks 2023 2%-ni SKP-st		-38,80	-38,80	-38,80	-38,80	
19. Toetame rahvusteaduste arengut Eestis ning tihedamat koostööd teiste riikidega loodus- ja täppisteaduste valdkonnas.	Hariduspoliitika	K2		Toetatakse EL 2014+ vahenditest "Institutsionaalne arendusprogramm TA asutustele ja kõrgkoolidele", eelarve 129 mln EUR.		0,00	0,00	0,00	0,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
22.Tagame doktoranditoetuse, mis moodustab vähemalt 80% eelmise kalendriaasta riigi keskmisest palgast (nelja kvartali keskmisest), sh tagades kõik töölepinguga võrdsed hüved.	Hariduspoliitika	K	Keskmine brutopalk ca 1000 eur, 80% 800 eur. Toetus kuus 422 eur. Kulu 2015.a. eelarves kokku 8,9 mln eur (koos sotsiaalmaksuduluga). Kasv valimislubaduses ca 90%	Nõuab seadusemuudatust		-8,00	-8,00	-8,00	-8,00	
23.Täiendame üliõpilaste sotsiaalsete garantiide süsteemi, et tudeng saaks täielikult õpingutele pühenduda.	Hariduspoliitika	K	kõrghariduse õppetoetused ja stipendiumid 16,5 meur. Kasv 10% 1,65 meur.			-1,65	-1,65	-1,65	-1,65	
1. Toome alates 9. klassist õppekavadesse kohustusliku majandusõppe. Toetame tööturule orienteeritud kaasaegse kutseharidussüsteemi väljaarendamist, mis soodustab õppija terviklikku arengut.	Noored	K2		Elukestva Õppe strateegia 2020 raames teostatav tegevus		0,00	0,00	0,00	0,00	
2. Korraldame noortele võimaluse saada esmane töökogemus juba enne kaheksateistkümnne aastaseks saamist, et lihtsustada nende läbilõõmist tööturul. Näiteks õpilasmalevad on noorte hulgas väga populaarne ja turvaline võimalus tööharjumuse kujundamiseks.	Noored	K2		Sotsiaalministeeriumi EL 2014+ tegevus "Minu esimene töökoht". Teenus sisaldab tööandjale palgatoetuse maksmist ja tööalase koolituskulu hüvitamist, kui tööle võetakse 17-29-aastane noor, kes on olnud töötuna registreeritud vähemalt 4 kuud ning kellel puudub erialane haridus ja töökogemus või töökogemus on olnud lühiajaline. Eelarve 2015-2016 aastal eelarve 5,2 mln eur. Haridus- ja teadusministeeriumi EL 2014+ meede "Noorte tööhõivevalmiduse toetamine ning vaesuse mõju vähendamine noorsootöö teenuste kättesaadavuse kaudu", tegevu "Ebavõrdsete olude mõju vähendamine noore arenguvõimalustele ja noorte tõrjutuse ennetamine. Noorte tööturule sisenemise ja toimetuleku toetamine". Tegevuse eelarve 8,7 mln eur.		0,00	0,00	0,00	0,00	
3. Toetame koolivälise võimaluste laiendamist õpiabiks teenuse osutamist ja igapäeva eluks vajalike oskuste õpetamist.	Noored	K2	Teostatakse EÕS 2020 strateegia raames, Rajaleidja			0,00	0,00	0,00	0,00	
7. Pakume lastele ja noortele võimaluse käia tasuta vähemalt ühes huviringis, arendamaks ja toetamaks laste ja noorte huviharidust. Noorsootöös osalemiseks peavad võimalused olema ka puuetega noortel.	Noored	K	KOV lasteaedades 66 tuh last, Õpilasi koolis ca 140 000. Arvestatud kulu 10 eur toetuse kohta 9 kuu jooksul.			-18,50	-18,50	-18,50	-18,50	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
8. Vabastame õpilasmalevas töötava 13- kuni 18-aastase noore palga sotsiaalmaksuga maksustamisest tulumaksuvaba miinimumi ulatuses.	Noored	K	2013 aastal Õpilasmalevas 4 400 noort. Eeldus on, et noorte arv kasvab RM prognoos suvi14 hõive tempos ja tunnitasu alampalga tempos. Kuna MVT kulu on suurem kui SM kulu, siis mõjuna on arvestatud SM kulu.			-0,20	-0,20	-0,20	-0,20	
11. Taastame kohalike omavalitsuste tulubaasi, suunates rohkem ressursse noorsootõesse läbi piirkondlike noorte- ja noorsootööorganisatsioonide.	Noored	K	Tulubaasi taastamine. KOV tulumaksu määra suurendatakse 0,53 protsendipunkti 11,6-lt 12,13-le + tasandusfondile lisatakse 19,2 mln eurot. Arvestatud tasandusfondi taastamisega.			-19,20	-19,20	-19,20	-19,20	
12. Suurendame oluliselt noortelaagrite ja õpilasmaleva riiklikku kaasrahastust.	Noored	K	2015. aastal toetab HTM HMN vahenditest laagrite koondprojekti (koos eriprogrammiga) summas 1,1 meur. Riiklik toetus moodustab keskmiselt laagrite kogu päevamaksumusest 27,4%, vähemate võimalustega noorte puhul 52%. Malevate koondprojekti toetatakse summaga 140 000 eurot. Maleva keskmistest korralduskuludest (v.a. palk, mida maksab tööandja) moodustab riiklik toetus keskmiselt 23,5% päevamaksumusest. Arvestatud 10% kulu kasvuga.			-0,12	-0,12	-0,12	-0,12	
1. Tõstame erakorraliselt pensione. Taastame pensionite ostujõu. Vabastame keskmise vanaduspensioni tulumaksust.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K	RM prognoos suvi14, keskmine pension pensionite täiendava maksuvaba tulu abil maksuvabaks, pensionite MVT 2016 242€, 2017 264€, 2018 287€, 2019 312€			-9,00	-21,00	-35,00	-51,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
2. Ühildame ühe tööaasta ühe pensioniaastaga. Tõstame miinimum- kuni keskmist palka saavate inimeste pensioni kindlustusosaku aastakoeffitsiendi 1,0-ni.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K	Kui eeldada, et muid tegureid ei muudeta, siis sisuliselt suurenevad uued väljaarvutatud I samba koeffitsiendid 2,5 korda (täpne kasv sõltub miinimumpalga ja keskmise sotsiaalmaksustatud palga suhtest). See tähendab, et pikas perspektiivis suurenevad I samba kulud umbes 100-130%. Eeldatud on, et baasosa osakaal on kauges tulevikus 50-60% I samba pensionist. 2016.a 3 332 165,33 eurot, 2017.a 4 617 417,61 eurot, 2018.a 4 861 116,89, 2019.a 5 092 751,84 eurot. Summade arvutamisel on aluseks võetud keskmised aastahinde väärtused, arvestades indeksi prognoose 2016-2019.	Tehniliselt teostatav peale SKAIS2 rakendamist (2017)		-3,33	-4,62	-4,86	-5,09	
4. Oleme vastu pensioniea tõstmisele, kuna tervena elatud aastad ja keskmine eluiga Eestis on Euroopa Liidu kõige madalamate seas.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K1	Pensioniga on üks automaatne kohandumismehhanism. Pensioni automaatsed kohandumismehhanismid otsustatakse Vabariigi Valitsuse ja Riigikogu tasemel.							

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
5. Taastame pensioni tasuta kojukande.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K	12.2014.a. seisuga kanti pensioneid riigi kulul koju 7 976 isikule ja pensionisaaja kulul 7 798 isikule. Kui laiendada teenust ja pensioneid saavad riigi kulul koju tellida kõik soovijad, siis peaks saajate arv natuke tõsuma, kuid mitte oluliselt, sest enamus pensionäridel on avatud pangas arveldusarve, kuhu pension laekub. Raha saab kätte pangast või sularahaautomaatidest. Sularahaautomaatide arv küll väheneb, kuid pensionisaajate arv tellija kulul on olnud ajas vähenev. Saajate arvu prognoos 8500 isikut. 2015. aastal maksab pensionite tasuta koju 5,25 eurot. $5,25 * 8500 * 12 = 535500$ eurot.			-0,54	-0,54	-0,54	-0,54	
6. Seadustame „lesepensioni“ võimaldades eakatel abielupaaridel ühe surma puhul saada suuremat pensioni lahkunud abikaasa pensioni arvel	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K2		Täna on sarnane pension juba olemas toitjakaotuspensionini näol. Riikliku pensionikindlustuse seaduse §20 järgi on näiteks õigus toitjakaotuspensionile toitja surma korral tema ülalpidamisel olnud järgmistel perekonnaliikmetel: <ul style="list-style-type: none"> • toitja vanem, kes on vanaduspensionieas või püsivalt töövõimetu; • toitja lesk, kes on püsivalt töövõimetu või vanaduspensionieas ja kelle abielu toitjaga oli kestnud vähemalt ühe aasta; • toitja lahutatud abikaasa, kes jõudis vanaduspensioniiikka või tunnistati püsivalt töövõimetuks enne abielu lahutamist või enne kolme aasta möödumist abielu lahutamisest ja kelle abielu toitjaga oli kestnud vähemalt 25 aastat. 		0,00	0,00	0,00	0,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
7. Arendama päevase hooldamise keskusi.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K2		EL 2014+ tegevus "Hoiuteenuste ning hoius, hariduses ja rehabilitatsioonis osalemist võimaldavate tugiteenuste (tugiisik, transport) arendamine ja pakkumine suure hooldusvajadusega ning raske ja sügava puudega 0–17-aastastele lastele ning tööandjate töö-, pere- ja eraelu ühildamise alase teadlikkuse tõstmine" eelarve 38,3 mln eur. Erivajadustega inimestele on peremajade juures on tegelusmajad, kus erivajadustega inimesed saavad arendada oma sotsiaalseid ja tööoskusi. Riik on võtnud suuna toetavate kogukonnapõhiste teenuste eelisarendamiseks.		0,00	0,00	0,00	0,00	
8. Lubame pensioniealistel proteesidest kasutamata või ülejäänud raha kasutada hambaraviks.	Tervis ja tervishoid	K	Praxise analüüsi põhjal (Valimised 2015 Teemapaber tervishoiust)			-5,50	-5,50	-5,50	-5,50	
1. Tõstame puudega inimeste sotsiaaltoetusi.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K	Eeldus: Puuetega inimeste igakuuliste ja perioodiliste sotsiaaltoetuste tõstmine 10%			-8,50	-8,80	-9,10	-9,50	
2. Peatame ummikusse jooksnud töövõimereformi. Looma omavalitsustele ühtsed tugiteenuste standardid (invatransport, isiklik abistaja, abivahendid jt sotsiaalteenused), et puuetega inimesed kodust välja tuua ja võimaldada neil naasta tööturule.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K2	Mõju keeruline hinnata.	EL 2014+ tegevus "Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused". Eelarve 43,9 mln eur. EL 2014+ tegevus "Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine". Eelarve 12 mln eur. Lisaks kehtestatakse KOV-de teenuste standardid sotsiaalseadustku erihoolekande eriosaga.		0,00	0,00	0,00	0,00	
3. Kehtestame omastehoolduse kaasaegse süsteemi. Looma puuetega inimestele päevase hooldamise ja tugiteenused ning võimaldame omastehooldajatel naasta tööturule.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K2		EL 2014+ tegevus " Hoiuteenuste ning hoius, hariduses ja rehabilitatsioonis osalemist võimaldavate tugiteenuste (tugiisik, transport) arendamine ja pakkumine suure hooldusvajadusega ning raske ja sügava puudega 0-17 aastastele lastele ning tööandjate töö-, pere-, ja eraelu ühildamise alase teadlikkuse tõstmine" .Eelarve 38,3 mln eur.		0,00	0,00	0,00	0,00	
4. Suurendame rehabilitatsiooniteenuste ja taastusravi mahtu vähemalt kaks korda.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K	Haigekassa 2015.a. eelarves on taastusraviks planeeritud 13,5 mln eurot. Mahu kahekordistamiseks täiendav kulu 13,5 mln eurot aastas.	Erivajadustega täiskasvanute ja laste rehabilitatsiooni eelarve oli kokku 2014. aastal 7,9 mln eurot. Summa jääb samaks 2016-2020 aastal. EL 2014+ vahenditest eraldatakse 2014-2020 perioodil 17,06 mln eurot.		-13,50	-13,50	-13,50	-13,50	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
5. Toetame tööandjaid, kes võtavad tööle puudega inimese. Töötame tööandjatele välja täiendava motivatsiooni ja soodustuste paketi.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K2		EL 2014+ meede "Tööandjatele ja töötajatele suunatud tegevused". Eelarve 7,4 mln eurot. Riik maksab juba sotsiaalmaksu ettevõtjate eest, kes võtab tööle töövõimetuspensionäri, eelarved 2016.a 21,6 mln eurot, 2017.a 25,5 mln eurot, 2018.a. 27,8 mln eurot, 2019.a 29,3 mln eurot.		0,00	0,00	0,00	0,00	
7. Pikendame puuetega laste vanematele võimaldatavat riigi poolt rahastatavat lisapuhkust vähemalt 14 päevani aastas.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K	Seaduse järgi võib üks lapsevanem võtta 1 päeva kuus ja 12 päeva aastas. Tegelik päevade kasutamise statistika on 7,6 päeva aastas, st eeldus on, et üks vanem võtab 9,6 päeva aastas. Lisakulu: 2016.a; $943920 - (9,6 * 2700 * 46) = 248\ 400$ eurot 2017.a $1021440 - (2800 * 9,6 * 48) = 268\ 800$ eurot; 2018.a ja 2019.a $1102000 - (9,6 * 2900 * 50) = 290\ 000$ eurot			-0,25	-0,27	-0,29	-0,29	
8. Töötame välja tööõnnetus- ja kutsehaiguskindlustuse süsteemi, mis lähtub iga tööandja tegevuse reaalsest riskiastmest ja motiveerib läbi investeeringute neid tegureid vähendama.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K2		Valitsuse kabinetinõupidamise päevakord, 27. november 2014.a. Rahandusministeerium esitas "Tööõnnetus- ja kutsehaiguskindlustuse süsteemi põhialuste väljatöötamise tegevusplaani". Põhialused: 1. Selgitada välja tööõnnetuste ja kutsehaiguste ennetamise, hüvitamise ja kahjustatud isikute rehabiliteerimise hetkeseis Eestis. 2. Kaardistada teiste riikide süsteemid, süstematiseerida erinevad mudelid, tuua esile parimad praktikad ja suurimad riskid ning edasised arenguplaanid. 3. Koostada hetkeseisu ja teiste riikide kaardistuse põhjal tööõnnetuste ja kutsehaiguste ennetamise, hüvitamise ja kahjustatud isikute rehabiliteerimise süsteemi põhialused.		0,00	0,00	0,00	0,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
1. Suurendame toimetulekutoetust 130 euroni, iga järgmise pereliikme puhul 104 euroni. Kehtestame korra, kus toimetulekutoetuse maksmisel ei arvestata inimese tulude hulka riiklikke peretoetusi, represseeritutele makstavaid toetusi ja avaliku töö tegemise eest saadud tulu.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K	Kogu lubadusele ei ole võimalik kulude arvestust teha, sest pole aru saada, mida osade muudatuste all täpsemalt silmas peetakse. Mis puudutab toimetulekupiiri, siis toimetulekupiiri tõstmine 130 euroni kuus (sh perekonna alaealistele liikmetele) võib hinnanguliselt kaasa tuua kuni 6 mln euro suuruse täiendava kulu võrreldes 2015. aastaks riigieelarvesse planeeritud toimetulekutoetuse maksmise summaga (19,1 mln eurot). Kui muutuvad toimetulekutoetuse maksmise tingimused (näiteks laiendatakse loetelu, mida ei loeta toimetulekutoetuse määramisel sissetulekute hulka), siis võib muudatuse mõju olla veelgi suurem.			-3,76	-3,76	-3,76	-3,76	
2. Taastame riikliku 200-euro suuruse matusetootuse.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K	Eeldus: universaalne matusetootus määraga 200 eurot. 2007.a maksti 17152, 2008 I pa. 8672 (2x 8672=17344), 2009 prognoos 18 300, aluseks võtan 17 500 saajat, 17500*200=3500000 eurot-2015.a eelarve 391 152= 3 108 848 eurot			-3,11	-3,11	-3,11	-3,11	
3. Looma omavalitsustele suunatud programmi kodulähedaste hooldekodude renoveerimiseks ja ehitamiseks. Tagame riigi abi abivajajate hooldamisel.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K2		EL 2014+ tegevus "Erihoolekandeesutuste reorganiseerimine". Eelarve 56 mln eur. Lisaks KOV eelarved.		0,00	0,00	0,00	0,00	
4. Looma elatisrahafondi. Töötame välja süsteemi, kus riik maksab üksikvanemale elatisraha toetust ja nõuab maksimisest kõrvalehoidvalt vanemalt sisse kohtu poolt välja mõistetud elatisraha.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K	Elatisabi nõuete arv aastas (12 000)* 50% miinim palk*12 kuud = NB12016-2019 on erinev miinimum palk.			-29,90	-31,80	-33,90	-36,10	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
5. Suurendame kasuperedes kasvavate laste toetust lastekodudes kasvavate laste toetamise määran.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K	Arvestuse aluseks on võetud kõik tänased ning prognoositavalt lisanduvad hooldusperedes viibivad lapsed, kelle osas on rahastus viidud tänase toetusega võrreldes (240 eurot kuus) asenduskoduteenuse rahastamisega samale tasemele (tasu asenduskoduteenusel viibiva lapse hooldamise eest 795 eurot ühes kuus ning väikelapse ja puudega lapse puhul 1230 eurot ühes kuus 2015. aastal). Arvestatud on, et tasu suurus tõuseb igal järgneval aastal vähemalt 10%.			-2,01	-2,38	-2,89	-3,47	
1. Suurendame eriarstiabi rahastamist ravijärjekordade lühendamiseks. Haigushüvitiste rahastamine peab tulema Töötukassast. Taastame haiglate kapitalikulude rahastamise riigieelarvest.	Tervis ja tervishoid	K	Haiglate kapitalikulude rahastamine riigieelarvest: 15,2 mln eurot aastas (Haigekassa prognoos 2013.aasta andmete põhjal).			-15,20	-15,20	-15,20	-15,20	
2. Korrastame e-tervise süsteemi nii, et terviseandmed käivad realselt patsiendiga kaasas. Täna on patsiendile või teisele arstile kättesaadavad vaid väike hulk teise teenuseosutaja valduses olevatest andmetest, mistõttu kulutatakse lisaraha topeltuuringutele ja –analüüsidele. Andmete kättesaadavus parandab ravi kvaliteeti ja vähendab kulusid.	Tervis ja tervishoid	K2		Tervishoiuteenuse osutajatel on kohustus edastada patsiendi terviseandmeid tervise infosüsteemi alates 2009. aastast. (Sotsiaalministri määrus nr 53 "Tervise infosüsteemi edastatavate dokumentide andmekoosseisus ning nende säilitamise tingimused ja kord")		0,00	0,00	0,00	0,00	
3. Parandame arstiabi kättesaadavust, viies lahku perearsti ja pereõe iseseisva vastuvõtu ajad. Haiguste ennetamiseks soodustame regulaarseid nõustamisvisiite perearstile ja pereõele vähemalt kord kahe aasta jooksul.	Tervis ja tervishoid	K2		Pereõe iseseisvad vastuvõtuajad on ettenähtud ka kehtiva korraga (Perearsti ja temaga koos töötavate tervishoiutöötajate tööjuhendi § 5 (2) sätestab perearsti iseseisva vastuvõtuaja vähemalt 20 tundi nädalas).		0,00	0,00	0,00	0,00	
5. Anname riigi poolt noorele spetsialistile stardiraha ja kindlustame omavalitsüksuse kaudu talle eluaseme, kui noor meedik asub tööle riigi poolt osundatud piirkonda.	Tervis ja tervishoid	K2		Olemas on lähtetoetus noorele arstile. Noortele arstidele makstakse residentuuri järgsel tööle asumisel väljaspool Tartut ja Tallinna toetust 15 000 eurot.		0,00	0,00	0,00	0,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
6. Seame sisse täiskasvanute hambaravihüvitise 200 euro ulatuses, mida hüvitatakse patsiendile kolme aasta jooksul. Eakatele võimaldame ülejääva proteesiraha eest hambaravi.	Tervis ja tervishoid	K	Praxise analüüsi põhjal (Valimised 2015 Teemapaber tervishoiust) täiskasvanute hambaravihüvitise 200 euro ulatuses kolme aasta jooksul 26 mln eurot. Eakatele ülejääva proteesiraha eest hambaravi võimaldamine 5,5 mln eurot (kulu näidatud eespool sama lubaduse juures).			-26,00	-26,00	-26,00	-26,00	
7. Vähendada ravimite käibemaksu 5 %-le. Kindlustame lastele ja eakatele vähemalt 90-protsendilise ravimisoodustuse.	Tervis ja tervishoid	K	Ravimite KM langetamine 5%le - kulu 2016.a. 18,5 mln, 2017.a. 19,7 mln, 2018.a. 20,8 mln, 2019.a. 22,1 mln eurot. Aluseks Statistikaameti andmed ravimite maksubaasi kohta. 90-protsendiline ravimisoodustus lastele ja eakatele - lisakulu Haigekassa hinnangul 9 mln eurot aastas.			-27,50	-28,70	-29,80	-31,10	Kerge inflatsiooni vähendav mõju
8. Vabastame tööandja töötaja tervise heaks tehtavad kulutused erisoodumaksust, soodustades seeläbi investeringuid töötajate tervisesse.	Tervis ja tervishoid	K	RM prognoos suvi14. Spordikulude katmiseks kulutatavaid summasid tööandjad praegu eraldi ei deklareeri, seetõttu ei ole maksusoodustuse võimaliku mõju hindamiseks täpseid algandmeid. Mitmeid eeldusi tehes on eeldatav mõju siiski leitud.			-17,00	-17,00	-17,00	-17,00	
9. Taastame riikliku rahastamise tervist edendavate tegevuste toetamiseks.	Tervis ja tervishoid	K2		Riiklikeks rahvatervise ennetustegevuste elluviimiseks ja teenuste osutamiseks on 2015.a. riigieelarves planeeritud 6 276 162 eurot.		0,00	0,00	0,00	0,00	
10. Kindlustame professionaalse abi laste tervisehäirete varajaseks märkamiseks. Kohustame perearsti tegema koduvisiiti haigestunud väikelapse juurde.	Tervis ja tervishoid	K2		Laste tervise jälgimine on detailselt reguleeritud ravijuhendiga "Kuni 18-aastaste laste tervisekontrolli juhend".						
11. Peame vajalikuks, et kõigis maakondades oleks oma haigla. Kiirabi peab olema võrdsest kättesaadav kõikjal. Rahastame täiendavalt saarte elanike arstiabi saarte erisust arvestades	Tervis ja tervishoid	K2		Kiirabiteenuse kättesaadavus on tagatud kõikjal Eestis sealhulgas ka saartel.		0,00	0,00	0,00	0,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
12. Kindlustame kõik ravikindlustamata Eestis elavad inimesed esmatasandi arstiabiaga.	Tervis ja tervishoid	K	Sotsiaalministeeriumi hinnang. Seisuga 01.01.2015 statistika järgi 79 433 kindlustamata isikut: Arvestades pearaha, ravimid ja ligikaudu uuringufond tuleb lisakulu 10,1 miljonit eurot aastas.			-10,10	-10,10	-10,10	-10,10	
13. Maksustame kõrge suhkruisaldusega joogid.	Tervis ja tervishoid	K	Aluseks Statistikaameti leibkonna kulutused mittealkohoolsete jookidele. Lisaks arvestatud hindade prognoosimisel toiduainete THiga		Eeldab seadus(t)e muutmist.	10,00	10,00	11,00	11,00	
15. Toetame omavalitsuste omandis olevate perearstikeskuste loomist. Perearstikeskustesse loome eriarstiga konsulteerimise võimalused. Tagame maainimesele perearsti juurde saamise 30 km raadiuses.	Tervis ja tervishoid	K2		EL 2014+ tegevus "Investeeringute toetamine esmatasandi tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes, tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed esmatasandi teenused". Eelarve 114 mln eurot.		0,00	0,00	0,00	0,00	
18. Lisaks naiste sõeluuringutele toetame meeste sõeluuringute arendamist.	Tervis ja tervishoid	K	Hinnanguline maksumus olemasolevate programmide eelarvete põhjal.	Haigekassa 2015.a. eelarves: naistele tehtavad ennetusprogrammid - rinnavähi varajane avastamine 1 086 000 eurot, emakakaalavähi varajane avastamine 324 000 eurot.		-1,40	-1,40	-1,40	-1,40	
19. Tagame ravimiinfo kättesaadavuse lisaks eesti keelele ka inglise ja vene keelele.	Tervis ja tervishoid	K	Raviameti analüüsi põhjal läheks olemasolevate infolehtede tõlkimine inglise, vene ja soome keelde riigile maksta 2016. a. 354 896 eurot, 2017. a. 365 543 eurot, 2018. a. 376 510 eurot ja 2019. a. 387 805 eurot.			-0,30	-0,40	-0,40	-0,40	
2. Keelame alkohoolse joogi jaemüügi lasteasutuste lähedal ehk kauplustes, mille sissepääs asub vähem kui 50 m kaugusel lasteaia, põhikooli, gümnaasiumi, kutseõppeasutuse või huvikooli peasissepääsust.	Tervis ja tervishoid	K		Mõju minimaalne, tarbijad kohanduvad ümber ning ostavad vajaliku alkoholi mujalt, planeeritakse rohkem ette. Võimalik positiivne mõju pikemas perspektiivis.						
3. Keelustame alkoholi jaemüügi tanklates.	Tervis ja tervishoid	K		Mõju minimaalne, tarbijad kohanduvad ümber ning ostavad vajaliku alkoholi mujalt, planeeritakse rohkem ette. Võimalik positiivne mõju pikemas perspektiivis.						

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
4. Keelustame kaupluses alkohoolse joogi jaemüügi pühapäeviti.	Tervis ja tervishoid	K		Mõju minimaalne, tarbijad kohanduvad ümber ning ostavad vajaliku alkoholi varem, planeeritakse rohkem ette. Võimalik positiivne mõju pikemas perspektiivis.						
5. Keelustame alkoholi- ja tubakatoodete (sh e-sigarettide) reklaami.	Tervis ja tervishoid	K		Alkoholi reklaamine on juba hetkel piiratud, tubakatooteid ei tohi reklaamida ning 2015. a keelatakse ka e-sigarettide reklaamimine. Mõju minimaalne.						
8. Eraldame 2% alkoholiaktsiisist sõltuvushaiguste (alkohol, uimastid jne) ennetamiseks ja vabatahtlikuks raviks. Loomes üleriigilise võrgustiku alkoholismi ja narkomaania raviks ja nõustamiseks.	Tervis ja tervishoid	K	Suveprognoos 2014		Eeldab seadus(t)e muutmist.	-5,00	-5,00	-5,00	-5,00	
10. Piirame madala alkoholisisalduse ja kõrge suhkrusisaldusega alkoholsete jookide müüki läbi lisamaksustamise.	TERVIS JA TERVISHOID	K	Alcopo jookide hinnastatistika, kehtivad alkoholiaktsiisimäärad. Nimetatud jookidelt laekub aktsiisi marginaalselt ning kuna aktsiisikomponent hinnast on võrdlemisi madal, mõjutab lisamaksu kehtestamine 1 liitri alcopo joogi hinda ca 5-7 senti - ei ole selline meede tõhus, ning maksumuudatuse mõju väga väike. Sedausemuudatuse korral tuleb selgelt defineerida "alcopop" laadne jook.		Eeldab seadus(t)e muutmist.					
1. Ehitame Schengeni standardite kohaselt Eesti piiri täielikult välja. Lisaks sellele tagame vajalikud vahendid piiri kaasaegseks seadmistamiseks ja arendamiseks.	Turvalisus ja sisejulgeolek	K	Kogu idapiiri väljaehitamine (rajatised, seadmed jms) ning selle hilisem ekspluatatsioon ja hooldus (10% investeringust). NB Ei sisalda lõunapiiri väljaehitamist (vajalik sisepiiri ajutiseks sulgemiseks).			-15,00	-31,50	-18,50	-5,90	
2. Tugevdame Eesti piirivalvet piiri kaitse tagamiseks ja vajadusel relvastatud esmareageerimiseks koostöös Kaitseväe, Kaitseliidu jt tugevdusüksustega. Riigi julgeoleku paremaks tagamiseks korrastame ja tugevdame piirivalvet ning tõstame piirivalveametnike töötasusid. Taastame Piirivalveameti.	Turvalisus ja sisejulgeolek	K	Droonide ekspluatatsioon (15% investeringust aastas), 20 inimese palkamine, varustuse esmane ja jooksev uuendamine.	Droonide ost välisvahenditest		-5,25	-5,26	-2,28	-1,31	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
3. Toetame andmevahetuse tõhustamist piiriülese kuritegevuse ja ebaseadusliku immigratsiooni paremaks ohjamiseks (sh käivitame ja arendame efektiivselt Schengeni infosüsteemi järgmise põlvkonna ja IT-turvasüsteemid). Samuti toetame üle-euroopalise sisenemis- ja väljumisregistri ning registreeritud reisija programmi käivitamist piiriületuste sujuvamaks korraldamiseks.	Turvalisus ja sisejulgeolek	K	Operatsioonides ja Frontexi töös osalemise mahu suurendamine kaks korda	Teemaga juba tegeletakse. Samuti on arendamisel PNR (passenger name record) projekt, lennureisijate broneeringuinfosüsteem.		-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	
4. Eraldame vajalikud vahendid merepääste parandamiseks, sh tõhusa mere- ja piiripatrulli ning pääste-, otsingu- ja meditsiinilase kiire koptervõimekuse tagamiseks kogu Eesti territooriumil. Riik peab inimestele vajadusel igale poole kiiresti appi jõudma.	Turvalisus ja sisejulgeolek	K	Juurde soetada 10 päästepaati. 2017-2019 a ostetakse juurde kolm senistest suurema kandevõimega kopterit (arvestatud lisanduva ekspluatatsioonikuluga 15% - meeskonnad, väljaõpe, kütus, varuosad, hooldus, kindlustus jms). Suurendatakse vabatahtlike päästjate rahastust. Tõstetakse piirivalve merepäästevõimekust.			-2,65	-35,19	-46,10	-44,24	
7. Toetame riigikaitseõpetuse ja sisejulgeoleku alase eelkuteõppe ning vastavate valikainete võimaluste suurendamist üldhariduskoolides. Lisame elementaarse riigikaitse-, sisejulgeoleku- ja päästeõppe kohustuslikku kodanikuõppe õppekavasse. Iga laps peab teadma, kuidas anda esmast esmaabi, käituda tulekahju ja muude hädajuhtumite korral (nt koolitulistamised jms). Sisejulgeoleku ekspertiisi ja juhtimiskvaliteedi tõstmiseks tugevdame magistriprogramme Sisekaitseakadeemias, sh arendame akadeemiast välja kaasaegse taristuga siseturvalisuse ning õiguskaitse õppe-, innovatsiooni-, teadus- ja arenduskeskuse Läänemere regioonis.	Turvalisus ja sisejulgeolek	K	Valikaine kulu per õpilane ca 90 eur/a. Õpilaste arv ca 140 000. Hinnatud 100% mahtu alates 2016.a. SKA taristu arendamine maksmaalsed kulud 60 mln ja ülalpidamiskuludeks täiendavalt ca 4 mln aastas.	Riigikaitseõpetust õpib aastas valikainena 4000 gümnaasiumiosa õpilase 146 üldhariduskoolist ja kutsekoolist KAM eelarve 0,354 meur		-22,60	-29,26	-29,26	-33,26	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
8. Võtame eesmärgiks tõsta siseturvalisuse töötasandi teenistujate (päästjad, politseinikud jmt) kuupalga alammäära 1500 euroni. Peatame masskoondamised siseturvalisuse valdkonnas ja suurendame põhiülesandeid täitvate töötajate arvu.	Turvalisus ja sisejulgeolek	K	Mediaanpalga kasv 1500 €ni 2016.a. 2014 a palgafondide alusel siseturvalisuse riigispetsiifilistes töödes. Alus RM 2014 palgauuringus väljatoodud mediaanpalgad. PÄA kasv 44% PPA kas 32% Vanglad kasv 32% MTA kasv 29%			-63,98	-63,98	-63,98	-63,98	
9. Tagame kõigile elanikele kiire korrakaitse- ja päästeteenistuse kättesaadavuse. Säilitame tegusa konstaabliteenistuse maapiirkondades, sh seame eesmärgiks konstaabli olemasolu piirkondlikke eripärasid arvestades keskmiselt iga 3000 elaniku kohta.	Turvalisus ja sisejulgeolek	K	Palkame juurde 336 inimest koos varustuse ja muude kuludega. Kulude kasv 5% aastas. (arvestatav konstaablite osas, summad ei sisalda päästeteenistust)	PÄA on läbi viinud komandode reformi ning edaspidi tegeletakse veelgi olemasolevate komandode võimekuse kasvatamisega, sh vabatahtliku pääste arendamisega. PPA on ellu rakendamas nn maakonnapolitsei reformi, mille tulemusena muutuvad kohalikud konstaablid inimestele kättesaadavamateks ning koostöö KOVidega suureneb.		-8,68	-9,11	-9,57	-10,05	
12. Loomme hästitoimiva riikliku rehabilitatsiooni- ja kriisiabikeskuste võrgustiku. Suurendame kohaliku omavalitsuse tulubaasi, et ennetustöö osana edendada kohalikku vabaaja- ja huvitegevust ning turvalisuse parandamisele suunatud linnaplaneerimist. Samuti loome seadusandluses kohalikele omavalitsustele paremad võimalused korrakaitstes osalemiseks.	Turvalisus ja sisejulgeolek	K	KOV-idele üksikisiku tulumaksuosa suurendamine 0,2% võrra s.o 11,6 lt 11,8% protsendile üksikisiku makstavast tulumaksust. Baasiks võetud KOV-idele prognoositud 2015 aastal laekuv üksikisiku tulumaks.			-14,24	-14,24	-14,24	-14,24	
13. Peame küberturvalisust jätkuvalt Eesti üheks prioriteediks. IT-tehnoloogia, mis on Eesti toonud maailmakaardile, võimustab kahjuks ka kriminaalkurjategijaid, maffiarühmitusi ja terroriste, rääkimata teiste arenenud riikide võimekusest häirida meie majanduse ja avaliku elu jaoks ülitähtsikke süsteeme. Arendame seadusandlust, mis hõlbustab valitsusel ja ettevõtetel tõrjuda küberrünnakuid, tugevdame ning kaasajastame pidevalt küberkaitsemehhanisme. Suurendame veebikonstaablite arvu.	Turvalisus ja sisejulgeolek	K	Veebikonstaablite arvu suurendamiseks SIM PPA politsei- ja piirivalveametnike palgafondi kasv 5% 2014 andmete alusel.	Küberjulgeoleku strateegias on teemade arendamine ette nähtud. Investeeringute tegemine on toetatud ka EL vahenditest.		-5,35	-5,35	-5,35	-5,35	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
14. Kehtestame menetlustähtaja pikkuseks ja vahi all pidamise tähtjaks kuni kaks kuud. Kriminaalasja keerukusest sõltuvalt on prokuröriil kui kohtueelse menetluse juhil õigus esitada eeluurimiskohtunikule põhjendatud taotlus menetlustähtaja ja vahi all pidamise tähtaja pikendamiseks mitte kauemaks kui kaks kuud korraga.	Turvalisus ja sisejulgeolek	K	Kulusid ei kaasne.		Õigusaktide muudatused.					
1. Toetame Eesti kaitsekulutuste hoidmist rahvusvaheliselt kokkulepitud 2 protsendi tasemel SKT-st ja selle heaperemehelikku kasutamist. Eesti peab vastavuses rahvusvahelise õigusega jätkuvalt jõukohaselt panustama NATO ja liitlaste, samuti ÜRO ja Euroopa Liidu ühisoperatsioonidesse ning kollektiivkaitsesse, vastavalt Riigikogu sellekohastele otsustele.	Kaitsepoliitika	K2	Täiendavat kulu ei kaasne	Senise poliitika jätkamine.						
3. Toetame Eesti kaitsevõime alusena senist ajateenistusel põhinevat reservväe ja vajalike elukutseliste üksuste kontseptsiooni. Samuti peame oluliseks Kaitsealiidu ja selle allorganisatsioonide professionaalset arendamist ning paremat lõimimist riigi kaitsekontseptsiooni. Me ei toeta ajateenistuse kaotamist ja üleminekut palgaarmeele.	Kaitsepoliitika	K2	Täiendavat kulu ei kaasne	Senise poliitika jätkamine.						
4. Arendame ajateenistust eesmärgipäraselt ja ühildame selle kutseharidusega. Anname ajateenistuse lõpus vastava kutseeksami sooritanutele mõne tsiviilelus kasuliku kutsetunnistuse (autojuht, masinaoperaator, sidetehnik, arvutivõrkude hooldaja, sanitar-parameedik, logistik vms). Lisaks peab paranema ajateenistuses antava väljaõppe kvaliteet, mis tagaks igale reservväelasele parima võimaliku valmisoleku nii riigi kaitseks kui ka veendumuse, et ajateenistuses veedetud aeg ei ole olnud raisatud. Soovime saavutada taseme, kus ajateenistuse läbinud noored oleksid tööturul hinnatud.	Kaitsepoliitika	K1	Ei kaasne kulu.		Vajalik on teostada õigusaktide muudatused.					

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
6. Looma noortele, kes tervislikel vm olulistel põhjustel ei saa ajateenistust läbida, mõistliku asendusteenistuse, mis valmistab neid ette kriisi- ja sõjaolukorras tugiteenuste osutamiseks elanikkonna kaitsel ja elutähtsate teenuste tagamisel. Igal kodanikul on vääriiline koht meie ühise riigi kaitsel.	Kaitsepoliitika	K2	Täiendavat kulu ei kaasne	Senise poliitika jätkamine.						
7. Oleme seisukohal, et riigikaitseõpetuse või sisejulgeoleku alase eelkutsõppe üldhariduskoolides läbinuile võiks luua eelise ajateenistusest allohvitseri- või ohvitseriõppesse siirdumiseks. Näeme, et Sisekaitseakadeemia, Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste ja Balti Kaitsekolledži baasil on võimalik välja arendada rahvusvaheline riigikaitse akadeemia, mis moodustaks Euroopa Liidu ja NATO regionaalse julgeoleku kõrgetasemelise kompetentsikeskuse.	Kaitsepoliitika	K1	Täiendavat kulu ei kaasne	Vajalik koolide sisseastumistingimuste muutmine	Eeldab õigusaktide muutmist.					
9. Seame veteranipoliitikas esikohale elukestva õppe ja tööhõivega toetamise, taastusravi ning väerika toimetuleku tagamise vigastatud kaitseväelastele, samuti tsiviilmissioonides osalenutele ja nende perekondadele. Tõhustame ka välismissioonidel hukkunud kaitseväelaste peredele mõeldud toetusprogramme.	Kaitsepoliitika	K	Tänase veteranipoliitika rakendamise kulu aastas on 0,5 mln. Suurendame kulu 10% rakendamaks sarnast poliitikat ka tsiviilmissioonides osalejatele.	Tsiviilmissioonidel osalejate lisandumine veteranipoliitikasse on uus algatus.	Eeldab õigusaktide muutmist	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	
10. Toetame innovaatilise n-õ tarkväe lähenemise arendamist, mille oluliseks osaks on Eesti kodumaise kaitsetööstuse toetamine ja arendamine ning ühishanked kõrgetasemeliste riigikaitse ressursside soetamiseks ja kasutamiseks. Kaasaegsete tehnoloogiate ja uute lahenduste väljatöötamiseks ning juurutamiseks moodustame sise- ja kaitseministeeriumi eelarvetes selleks eraldi võimalused.	Kaitsepoliitika	K	Teostatakse täna KAM eelarvest. SIMile kaasnevad kulud maa-õhk-veesi seirest. Hinnanguline maksumus.	KaM eelarves on ette nähtud vahendid kaitsetööstuse arendamiseks.		-5,00	-15,00	-15,00	-15,00	
11. Peame oluliseks, et kõigil Eesti kaitseüksustel peab olema kõrgetasemeline väljaõpe, varustus ja juhtimine, tulemaks toime mittekonventsionaalsete ohtudega, sh hübriidsõja ning infiltrerumise tõkestamise jm kuktusmeetmetega. Vastavate võimekuste, sh luure- ja vastuluurefunktsioonide tõhusamaks tagamiseks tuleb eraldada täiendavat ressursi Eesti julgeolekuasutustele.	Kaitsepoliitika	K	Isikukaitsevarustus ja relvastus hübriidsõja tingimustes SIMile			-4,00	-4,00	-4,00	-4,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
1. Tunnustame omavalitsuste vabadust liituda või mitte liituda. Igasugune reform ja ühinemine eeldab kohalike elanike ära kuulamist ning nende osalust võimaliku ühinemise ettevalmistamisel. Seadustes on vaja täpsemalt reguleerida osavaldade ja valdade ühisasutuste õiguslikud alused.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K2	Tunnustamine ei too kaasa kulusid.	Kohalike omavalitsuste vabatahtlik liikumine on jooksev protsess.	Vajab seadusemuudatust. Ühe valimisperioodiga protsessi lõpuni ei vii.	0,00	0,00	0,00	0,00	
4. Tõstame kütuseaktsiisist kohalikele teedele eraldatava osa vähemalt 20%-ni aktsiisist ning viime selle järk-järgult tasemele, mis vastab teede hooldeks ja kestmiseks vajalikule tegelikule mahule.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K1	Kohalike teede ja riigi teede proportsiooni muutmise kulusid kaasa ei too, eelpool hinnatud teeseaduse 75% taastamise mõju.	Kütuseaktsiisist laekuvatest summadest kindla osa teede ehituseks eraldamist on varasemalt rakendatud.	Eeldab seadusemuudatust.	0,00	0,00	0,00	0,00	
5. Laiendame kohalike omavalitsuste võimalusi kehtestada enda territooriumil täiendavaid makse (nt turismimaks välituristidele). Seeläbi suureneks omavalitsuste finantsautonoomia ning rahalised võimalused kohaliku elu arendamiseks.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K	2014.a oli 5,4 mln ööbimist, millest välismaalasi 3,7. Kaheldav on, et välituristidele saaks panna eraldi maksu, mis kohalikele turistidele ei kehtiks. Arvestatud 1€ ööbimise kohta		Vajab seadusemuudatust	5,4	5,4	5,4	5,4	
6. Peame oluliseks riigi, kohalike omavalitsuste ja erasektori tihedat koostööd töökohtade loomisel ning soodsa ettevõtluskeskkonna kujundamisel. Selleks, et suurendada kohalike omavalitsuste huvi ettevõtluse arendamise ja töökohtade loomise vastu on vaja, et üks osa ettevõtlusega seotud maksudest laekuks kohalike omavalitsuste eelarvetesse.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K2	Võimalik teostada KOV-de tulusid tervikuna suurendamata.	Töökohtade loomist soodustatakse 2014-2020 välisvahenditest.	Vajab seadusemuudatust	0,00	0,00	0,00	0,00	
7. Muudame jäätmeseadust selliselt, et kohalik omavalitsus saaks pakkuda oma elanikele soodsaimat ja kvaliteetsemat korraldatud jäätmeveo teenust.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K1	Riigieelarvele otsene mõju puudub.		Vajab seadusemuudatust					
2. Peame oluliseks arendada maakonnakeskusi ja piirkondlikke tõmbekeskusi. Maakonnakeskuste arenguvõimest sõltub kogu maakonna areng.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K2	Teostatakse välisvahenditest	Jooksev tegevus. On toetatud 2007-2013 välisvahenditest ja toetatatakse 2014-2020 välisvahenditest.	Sõltuvalt arendamisest teostatav.	0,00	0,00	0,00	0,00	
3. Suurendame omavalitsusliitude rolli regionaalse koostöö hoogustamiseks maakondade tasandil. Samuti töötame välja ja rakendame pealinnaregiooni omavalitsusüksuste koostöövormid.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K1	Täiendavat kulu ei kaasne		pealinnaregiooni omavalitsusüksuste koostöövormide loomine võib eeldada seadusemuudatust.	0,00	0,00	0,00	0,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
4. Kaotame politiseeritud maavanemad. Maavalitsuse kui hääbuva funktsiooniga haldusstruktuuri tegevus on otstarbekas lõpetada ning maakonna ulatusega ülesanded üle anda maakondlikele omavalitsusliitudele.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K1	Eeldame, et funktsioonidega lähevad üle ka MV kulud. Ehk täiendavat kulu ei tohiks kaasneda.		Vajab seadusemuudatust					
5. Looma töhuse ühistranspordisüsteemi, sh maakonnasisesed liinid ja saarte vaheline ühendus kohalikele elanikele tasuta. Tagame igapäevase praamiühenduse Sõru-Triigi liinil.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K		Sõru-Triigi laev on kavas osta 2014-2020 EL vahenditest. Tasuta maakonnasisesest transporti on eespool hinnatud. Kohalike elanikele saarte ja mandri ning saarte vahelise tasuta transporti kulu on ca 1 mln aastas. Sõru-Triigi igapäevase praamiühenduse kulu ca 0,1 mln aastas.	Tasuta ühistranspordi teostatavus on küsitav.	-1,10	-1,10	-0,10	-1,10	
6. Toetame Tallinn- Haapsalu- Rohuküla raudteeliikluse taastamist aastaks 2017.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K	Eeldus, et Haapsalu raudtee maksab 65 mln.	Tallinn-Haapsalu-Rohuküla raudteeliikluse taastamist ei plaanita.	Ei ole teostatav pakutud tähtjaks.	-32,50	-32,50	0,00	0,00	
9. Seisame Eesti Aleksandrikooli traditsioonide ja Põltsamaa Ametikooli säilimise eest.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K	Vajalik investeering Põltsamaa Ametikooli peamaja ja õpilaskodu renoveerimiseks 8,6 meur; Aleksandrikooli renoveerimine 2000 m2 4,4 meur.			-13,00				
10. Jätkame omavalitsuste veesüsteemide ja reovee puhastusseadmete ning - jaamade renoveerimist ning uute rajamist puhta joogivee ja puhta elukeskkonna säilitamiseks.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K2		Meedet rahastatakse EL struktuurifondidest 2014+.		0,00	0,00	0,00	0,00	
11. Toetame ja propageerime energiasäästlikke lahendusi kõigis valdkondades.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K2	ÜKP rakenduskava 2014-2020.	EL-i 2014+ vahenditest kortermajade, kaugkütte, tänavavalgustuse meetmed. CO2 meetmetest erikütusel katelde vahetus/energiasääst elamutes ja avaliku sektori hoonetes.		0,00	0,00	0,00	0,00	
13. Käivitame üleriigilise projekti „Eesti Vabariik 100“. Taastame, rajame või korraldame Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks üle Eesti 100 erinevat olulist objekti või sündmust.	Kohalik omavalitsus ja regionaalpoliitika	K	Riigikantselei poolt koostatud tegevuste eelarve esialgne prognoos	Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva ettevalmistamisega on Riigikantselei alustanud.		-6,30	-9,90	-7,80		
1. Toetame eesti põllumeeste ja kalandusvaldkonna konkurentsivõime tõstmist läbi Euroopa Liidu Ühtse Põllumajanduspoliitika ja Kalandusrahastu pakutavate võimaluste, sh otsetoetuste võrdsustamine.	Maaelupoliitika ja ettevõtlus maapiirkondades	K2	Otsetoetuste võrdsustamine eeldab EL tasemel otsust. Praeguseks on maaelu toetusmeetmed fikseeritud aastateks 2014-2020	MAK 2014-2020 ja EMKF 2014-2020 vahendid. Otsetoetuste võrdsustamine toimub EL ÜPP reformi käigus		0,00	0,00	0,00	0,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
2. Tagame Euroopa Liidu poolt lubatud siseriiklike põllumajandustoetuste ehk TOP-UP toetuste välja maksmise riigieelarvest.	Maaelupoliitika ja ettevõtlus maapiirkondades	K	EL määrus 1307/2013			-21,50	-19,90	-18,40	-16,90	
3. Toetame programmi Eesti Toit raames Eestimaal toodetud toidu väärtustamist kogu tootmisahelas, alustades põllult, laudast ja veest kuni tarbijani, pidades vajalikuks toidu märgistamist kogu Euroopa turul.	Maaelupoliitika ja ettevõtlus maapiirkondades	K2		PÕM 2015 eelarves planeeritud vahendid Eesti Toiduga seotud tegevuste propageerimiseks, Tunnustatud Maitse ja Tunnustatud Eesti Maitse kaubamärgi populariseerimiseks	Eli tasemel toidumärgistuse muutmise.	0,00	0,00	0,00	0,00	
4. Näeme Eesti põllumajanduse tulevikku ka olulise mahetoidu pakkujana Euroopa turgudel.	Maaelupoliitika ja ettevõtlus maapiirkondades	K2		MAK 2014-2020 meede "Mahepõllumajandus" - perioodi maht 77,7 mln eurot		0,00	0,00	0,00	0,00	
5. Vabastame põllumajandustoetused tulumaksust. Peame vajalikuks Euroopa Liidu Ühtse Põllumajanduspoliitika (ÜPP) ja kehtestatud eesmärkide ja tingimuste täitmise analüüsi. Ja lihtsustame bürokratlikke toiminguid PRIA toetuste taotlemisel.	Maaelupoliitika ja ettevõtlus maapiirkondades	K	Nt ainult File makstavate põllumajandus toetuste tulumaksust vabastamine võib maksta ca 1,5 mln euro aastas (Tulumaksuseaduse muutmise seletuskiri)		Nõuab seaduse muudatusi	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	
6. Suurendame töökohtade loomiseks ja siseturu aktiviseerimiseks ühistulise ettevõtluse kaudu kodumaiseid ümbertöötlemisvõimsusi, eesmärgiga jätta rohkem toorainet Eestisse (nt.puit, toorpiim) .	Maaelupoliitika ja ettevõtlus maapiirkondades	K2		MAK 2014-2020 meetmed		0,00	0,00	0,00	0,00	
7. Toetame põllumajandus- ja toiduainete töötlemise sektoris teadusarendustegevuse, nutikalt spetsialiseerunud teadusuuringute ja innovatsiooni konkreetsemat, sihipärasemat rahastamist. Näiteks keskkonnapiirangute kehtestamisel põllumajandustootmisele tuleks teaduslikult analüüsida nende mõju majandusele tervikuna.	Maaelupoliitika ja ettevõtlus maapiirkondades	K2		MAK 2014-2020 meede "Koostöö" - perioodi maht 18,7 mln eurot		0,00	0,00	0,00	0,00	
9. Jätkame üleriigiliste põllumajandustootjate ja -töötajate ühistute tegevuste algatamist ja toetamist, suurendades investeringuid põllumajandus-, kalandus- ja toiduainete tööstuste arendamiseks.	Maaelupoliitika ja ettevõtlus maapiirkondades	K2		MAK 2014-2020 meetmed		0,00	0,00	0,00	0,00	
1. Anname rahvale õiguse algatada seaduseelnõusid. Seaduseelnõu, mille Riigikogu peab arutlusele võtma, saavad esitada vähemalt 25000 hääleõiguslikku kodanikku.	Kodanikuühiskond ja demokraatia	K	Kulusid ei kaasne.		Õigusaktide muudatused.					

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
2. Kehtestame tühistamisreferendumi. Referendumi kaudu võib osaliselt või täielikult tühistada kehtiva Eesti Vabariigi seaduse. Referendumi kvoorum on 50% hääleõiguslikest elanikest, referendumile pandud seadus tühistatakse, kui tühistamise poolt hääletab osalenud kodanike enamus. Tühistamisreferendumi saavad algatada vähemalt 25000 hääleõiguslikku kodanikku.	Kodanikuühiskond ja demokraatia	K	Kulusid ei kaasne.		Õigusaktide muudatused.					
3. Anname kodakondsusvõimaluse Eestis pikka aega elanud inimestele. Kodakondsuseta või kolmandate riikide kodakondsusega inimesed, kes on Eestis elanud vähemalt 1991. aastast, omandavad õiguse kodakondsusele lihtsustatud korras. Eesti on nende inimeste ainus kodu, neil on siin sõbrad ja töökoht, neil peab olema võimalus osaleda meie ühise ruumi poliitilises korraldamises.	Kodanikuühiskond ja demokraatia	K1	Täiendavaid kulusid ei kaasne.		Õigusaktide muudatused.					
4. Lihtsustame Eestis sündinud laste kodakondsuse saamise protseduuri.	Kodanikuühiskond ja demokraatia	K1	Täiendavaid kulusid ei kaasne.		Õigusaktide muudatused.					
5. Lubame mitmikkodakondsust Euroopa Liidu piirides. Paljud Eesti kodanikud on kasutanud vaba liikumise võimalust Euroopa Liidus, mõned seovad oma eluplaani pikemalt teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega. Soovime, et Eestile oleks nende teadmistest ja kogemustest kasu. Soovime, et keegi ei tunneks ennast mitte-eestlasena oma valikute pärast ühinevas Euroopas ega peaks loobuma Eesti kodakondsusest.	Kodanikuühiskond ja demokraatia	K1	Täiendavaid kulusid ei kaasne.		Õigusaktide muudatused.					
7. Loomesotsiaalpartnerluse nõukoja, mis ühendab kõiki Eesti majandustoimijaid (töötajad, ettevõtjad, avalikud institutsioonid, vabatahtlikud ühendused) ning hõlbustab nende omavahelist suhtlemist. Nõukogul on õigus teha majandusvaldkonnas Riigikogule seadusandlike ettepanekuid ning Riigikogu on kohustatud need ettepanekud arutlusele võtma.	Kodanikuühiskond ja demokraatia	K1	Ei eelda täiendavat kulu.							

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
8. Asendame valimiskautsjoni allkirjadega. Riigikogu ja Euroopa parlamendi valimistel võib kandideeriv nimekiri kautsjoni asemel esitada hääleõiguslike kodanike toetusallkirjade nimistu. Nimekiri peab koguma vähemalt 2% hääleõiguslike kodanike toetusallkirjad igast ringkonnast, kus plaanitakse kandideerida.	Kodanikuühiskond ja demokraatia	K	Eelduseks, et kautsjonid kaotatakse. Mõju hindamisel on arvestatud Euroopa Parlamendi valimistel 2018 - tulu kautsjonite laekumise keskmiselt (2004-2014) ja 2019. a - riigikogu 2015 valimistel keskmine kautsjonitulu erinevaid valimistulemuste stsenaariume arvestades 132770 eurot. Tulu vähenemine.		Õigusaktide muudatused.	0,00	0,00	-0,05	-0,13	
9. Toetame presidendi otsevalimist. President on põhiseaduse garant, institutsioon, mis peab rahvale tagama, et parlament ei ületaks oma põhiseaduslikke volitusi. Seepärast on oluline, et president saaks mandaadi otse rahvalt.	Kodanikuühiskond ja demokraatia	K	Kulusid ei kaasne.		Õigusaktide muudatused.					
10. Peame vajalikuks, et Eurovoliniku kandidaadi nimetab Riigikogu. Kandidaadi poolt peab hääletama 2/3 Riigikogu liikmetest. Euroopa Komisjon on Euroopa Liidu juhtiv institutsioon, just seal kirjutatakse Euroopa seadusi. Seega on voliniku nimetamisel oluline erakondade laiapõhjaline konsensus ning opositsioonierakondade nõusolek.	Kodanikuühiskond ja demokraatia	K	Kulusid ei kaasne.		Õigusaktide muudatused.					
11. Tutvustame valitsuses olles kõiki uusi strateegilisi seadusandluse muutmise ideid kõigepealt rahvale. Lubame, et enne seaduse väljatöötamist tutvustab vastava valdkonna minister seaduse ideed massimeedia abil ning osaleb järgnevas avalikus arutelus. Me ei kehtesta seadusi, millel puudub avalikkuse selge toetus, me ei loo seadusi salaja ministeeriumi koridorides.	Kodanikuühiskond ja demokraatia	K	Kulusid ei kaasne.		Õigusaktide muudatused.					
12. Arutame kõik plaanitavad seaduseelnõud läbi asjassepuutuvate huvigruppide, kodanikeühenduste ja liikumistega.	Kodanikuühiskond ja demokraatia	K1	Täiendavaid kulusid ei kaasne.							
13. Ühtlustame diskrimineerimise vastast seadusandlust. Rakendame voliniku institutsiooni reaalselt tööle kõigi (mitte ainult soolise) diskrimineerimise juhtumite lahendamiseks koos riigipoolsete piisavate rahaliste vahenditega.	Sotsiaalne tasakaal ja turvalisus kõigile	K	Näiteks eelarve kasv 5% (2015.a. eelarve põhjal) on 12 421 eurot.	Soolise Võrdõiguslikkuse ja Võrdse Kohtlemise Voliniku Kantslelei põhitöö. Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku institutsioon on loodud, et aidata inimestel kaitsta oma õigusi ja hoida ära mis tahes diskrimineerimist. Kantslelei eelarve tõusis 2015. aastal 168 344 eurot (2014.a. eelarve 80084 eurot, 2015.a 248 428 eurot)		0,01	0,01	0,01	0,01	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
1. Eraldame kultuurile ja spordile vähemalt 3 protsenti riigieelarve kogumahust. Kultuur on tugevaim hoob rahvuse säilitamisel, mida nõuab meilt põhiseadus.	Kultuur ja sport	K	2015.a KUM eelarve moodustas 2,6% kogu eelarvemahust			-44,80	-44,80	-44,80	-44,80	
2. Langetame teatri-, kontserdi- ja muuseumipiletite käibemaksu 5-le protsendile. Selle tulemusena on kultuuriürituste külastamine inimestele soodsam ning sellest osasaajaid rohkem.	Kultuur ja sport	K								
3. Võimaldame üld- ja kutsehariduskoolide õpilastele ja õpetajatele tasuta külastada muuseume.	Kultuur ja sport	K	149 392 õpilast ja 16 355 õpetajat, keskmine pileti hind ca 3 eurot, 1 kord aastas mõju			-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	
4. Kahekordistame programmi „Teater maale“ rahastust ja tõstame selle vähemalt 250 000 euroni.	Kultuur ja sport	K	2015.a eelarves 160 tuh eurot			-0,09	-0,09	-0,09	-0,09	
5. Töötame välja paindliku tegutsemise vormi loovisikutele, mis arvestaks töö iseloomu ning annaks neile kindlustunde ja sotsiaalsed garantiid.	Kultuur ja sport	K2		Meede välja töötatud ja Riigikogu menetluses		0,00	0,00	0,00	0,00	
6. Alustame Eesti 100. juubeliaastal Rahvusoper Estoniale uue maja ehitust.	Kultuur ja sport	K	Eeldusel, et objekti kogumaksumus on 50 mln, sellest ettevalmistuskulud 3%			0,00	0,00	0,00	-1,50	
7. Viime Rahvakultuuri Keskuse folgipealinna Viljandisse.	Kultuur ja sport	K1	Üleviimine ei eelda lisakulusid			0,00	0,00	0,00	0,00	
8. Tagame kõigile Eesti elanikele tasuta sissepääsu laulu- ja tantsupidudele.	Kultuur ja sport	K	2014.a üldlaulu- ja tantsupeo osalejate arv pileti hind keskmiselt 20 eur. Järgmine noorte laulupidu 2016.a ja üldlaulupidu 2018.a			-3,00	0,00	-3,00	0,00	
10. Suurendame Eesti Keele Instituudi eelarvet vähemalt 50%, sest tegemist on maailma ainsa teadusasetusega, mis arendab eesti keelt. Loome Eesti Keele Instituudi juurde teadus- ja IT-keele osakonna.	Kultuur ja sport	K	EKI eelarve 1,2 meur. 50% kasv 0,6 meur			-0,60	-0,60	-0,60	-0,60	
12. Säilitame riigi osa rahvaraamatukogude toetamisel ning kasvatame raamatute soetamise toetust. E-raamat ei asenda paberraamatut!	Kultuur ja sport	K	2015.a toetus 0,5 mln eurot, baasi kahekordistamine			-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
13. Hakkame loomeliitudele maksuma lisaks loometoetustele tegevustoetust, vabastades nii Kultuurkapitali loomeliitude tegevustoetusteks minevad vahendid loometegevuseks.	Kultuur ja sport	K	KULKA kaudu makstav loomeliitude tegevustoetus			-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	
14. Loomme Eesti filmitööstuse arendamiseks Eesti Filmi Fondi, mille eesmärgiks on pakkuda investeerimistoetust filmiproduksioonile Eestis.	Kultuur ja sport	K	Filmipaviljoni ehituse hinnanguline maksumus			0,00	0,00	0,00	-8,00	
17. Jätkame looduslike pühapaikade säilitamise, pühakodade ja mõisakoolide renoveerimise programme.	Kultuur ja sport	K2		Norra EMP "Mõisakoolide programm" ning KUM eelarves Looduslikud pühapaigad	Olemasolevate tegevuste jätkamine.	0,00	0,00	0,00	0,00	
21. Tagame kaunite kunstide kvaliteetse ja kaasaegse õppe- ning õpetamise tingimused kahele ülikoolile - Eesti Kunstiakadeemiale ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiale –, ehitades Eesti Kunstiakadeemiale uue hoone ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia saalikompleksi. Samuti ehitame G. Otsa nim Tallinna Muusikakoolile, Tallinna Muusikakeskkoolile ja Tallinna Balletikoolile uue ühishoone.	Kultuur ja sport	K	KKK on 30,3 mln EMTA saal 9 mln EKA 24,1 mln			-63,40	0,00	0,00	0,00	
2. Loomme kaasaegse riikliku spordi finantseerimise süsteemi, mis haaraks süsteemselt nii pearahasid, treenerite palkasid koos sotsiaalsete garantiidega kui spordibaaside kasutamise toetamist.	Kultuur ja sport	K	2015.a treenerite 50% riigipoolne palgatoetuse kahekordistamine, mõju ilmselt suurem			-3,50	-3,50	-3,50	-3,50	
4. Rajame koostöös omavalitsustega riiklikult toetatud spordikoolid.	Kultuur ja sport	K	2011.a spordikoolide KOV kulu			-6,30	-6,30	-6,30	-6,30	
1. Toetame ja soodustame keskkonna- ja energiasäästlike lahenduste arendamist kõigis eluvaldkondades. Peame oluliseks biokütuse kasutamist ja keskkonnasõbralikku tootmistehnoloogiasse investeerimist ning taastuvate ja taaskasutatavate materjalide osakaalu suurendamist.	Kodu puhtas keskkonnas	K2	ÜKP 2014-2020 rakenduskava. Keskkonnatasude seadus ja KIKI põhikiri.	EL-i 2014+ vahenditest kortermajade, kaugkütte, tänavavalgustuse, biokütuse ja ressursitõhususe meetmed. CO2 meetmetest erikütusel katelde vahetus/energiasääst elamutes ja avaliku sektori hoonetes. KIKI keskkonnaprogramm.		0,00	0,00	0,00	0,00	
3. Kinnitame pikalt eelnõude faasis seisnud kaitsealade kaitse-eeskirjad, kaitsekorralduskavad ning liigikaitse tegevuskavad. Tagame kaitsekorraldus- ja liigikaitse tegevuskavades ette nähtud vajalike looduskaitseliste tööde püsiva rahastamise.	Kodu puhtas keskkonnas	K2		Looduskaitse meetet rahastatakse EL struktuurifondidest 2014 -2020.		0,00	0,00	0,00	0,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
4. Viime seadustesse senisest karmimalt põhimõtte – saastaja maksab loodusele tekitatud kahju eest.	Kodu puhtas keskkonnas	K1	Seaduse eelnõu väljatöötamine. Kulusid ei kaasne.							
5. Mitmekordistame reostustõrje võimekust ja loome selle valdkonna rahastamiseks reostustõrje fondi, kuhu kogutakse raha nafta transiidi pealt ja millest hüvitatakse reostustõrje investeeringute, vabatahtlike ja ametkondade reostustõrje koostamine ja õnnetuste likvideerimise kulud.	Kodu puhtas keskkonnas	K1	Täiendavaid kulusid ei kaasne.	Eeldatavalt mõeldud fondi, mille sissemaksid teevad laevandusettevõtted.	Eeldab õigusliku regulatsiooni kehtestamist.					
6. Viime kemikaalid ja kemikaaliohutuse valdkonna keskkonnaministeriumi haldusalasse, nii nagu see on enamikes Euroopa Liidu riikides. Loome Eestis kasutusel olevate ohtlike kemikaalide ühtse andmebaasi.	Kodu puhtas keskkonnas	K1		Funktsiooni valitsemisalade vaheline ümbertõstmise toimub koos eelarvega. Vajalik IT-arendus on võimalik ellu viia eelarves olevate vahendite piires.	Eeldab õigusregulatsiooni muutmist.					
8. Muudame seadusi mererannale ja avalikele siseveekogudele juurdepääsu tagamiseks ning avalikes huvides tingimuste loomiseks supluse, loodusõppe, <u>markamise</u> <u>ims võimaldamiseks</u> .	Kodu puhtas keskkonnas	K1								
10. Taasloome metsavahtide ametikohad. Seeläbi taastame metsanduse haldussuutlikkuse ning järelevalve rahvusparkides ja looduskaitsealadel.	Kodu puhtas keskkonnas	K	Uute töökohtade loomine. Ühe loomise hind 45 tuhat eurot, luuakse 1 koht igasse maakonda.			-0,54	-0,54	-0,54	-0,54	
19. Tagame keskkonnahariduskeskuste võrgustiku arengu ning koostame keskkonnahariduse pikaajalise arengu- ja tegevuskava.	Kodu puhtas keskkonnas	K2		Perioodi 2007-2013 vahenditest rahastatud keskkonnahariduskeskuste võrgustiku loomine.		0,00	0,00	0,00	0,00	
1. Peame oluliseks Ukraina kriisi võimalikult kiiret ja rahumeelset lahendust ning Eesti spetsialistide osalemist kõigil Euroopa Liidu Ukraina missioonidel. Eesti peab jätkama Ukraina jõukohast materiaalselt toetamist eelkõige humanitaarabina ning läbipaistva avaliku sektori ülesehitamiseks. Toetame arenguabi sidumist institutsionaalsete ülesehitusprogrammide olemasoluga. Eesti austab Ukraina suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust, kuid usume, et püsiv lahendus Ukraina siseprobleemidele saab teoks ainult demokraatia omaksvõtmise teel.	Välispoliitika	K2		Eesti juba toetab Ukrainat rahaliselt ja arengukoostöö raames.						
3. Peame oluliseks koostöö intensiivistamist Läänemere regioonis. Ainult ühiselt suudame rahvusvahelises poliitikas esindada olulisi regionaalseid huvisid.	Välispoliitika	K	Tööjõu- ja majandamiskulude 1% kasv			-0,40	-0,40	-0,40	-0,40	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
4. Võtame riiklikuks eesmärgiks liituda Põhjamaade Nõukoguga, et tugevamini ja kiiremini lõimida Eesti Skandinaavia sotsiaalmajandus- ja kultuuriruumiga.	Välispoliitika	K	Tööjõu- ja majandamiskulude 1% kasv			-0,40	-0,40	-0,40	-0,40	
5. Loome Eesti Välispoliitika Keskuse, mis on esimene samm Eestist aktiivse mediaatorriigi loomisel, tagades nii meie sidemed kõikide kontinentide vastava valdkonna spetsialistidega kui efektiivse läbirääkijahariduse Eesti inimestele. Keskus hõlbustab teiste riikide spetsialistide, uurijate ja üliõpilaste viibimist Eestis, koordineerib olemasolevat välispoliitilist teadmist ja juhib tähelepanu olulistele saavutustele rahvusvaheliste konflikte ohjajamises.	Välispoliitika	K	Eelduse, et töötajate arv on 5; Keskmine töötasu 2014 VÄM-is 1468.-(RIHATO). Muud lisandusvad majandamiskulud 20%. 1 aasta kulu 90000+2000	Eestis on olemas Välispoliitika Instituut		-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	
6. Rakendame Eesti saatkonnad senisest enam Eesti majanduse teenistusse. Jgas Eesti saatkonnas peab olema majandusnõunik, kelle ülesandeks on majanduskoostöö hõlbustamine ja Eesti ekspordijate abistamine. Loome viie olulisima ekspordi sihtriigi saatkondade juurde kaubanduskodjad kaubavahetuse tõhustamiseks. Peame eriti oluliseks koostöö arendamist Aasia suunal.	Välispoliitika	K	VÄM 2015 lisataotlus - ühe majandusdiplomaadi kulu aastas 80000. 85 Eesti saatkonda (6,8 mln). Lisaks 5 kaubanduskoda 3 töötajaga (1,2 mln)			-8,00	-8,00	-8,00	-8,00	
7. Jätkame Eesti aktiivset tegevust ÜRO kõigil tasandil, tehes võimalusel laialdast koostööd meie partneritega, kuid väljendades vajadusel lugupidavalt ka mittenõustumist valdkondades, mis Eestit võivad kahjustada. Töö ÜROs peab looma kuvandi targast ja edumeelsest väikeriigist ja kasutama maailmaorganisatsiooni võimalusi läbikäimiseks meist kaugel paiknevate riikidega.	Välispoliitika	K2		Jätkuv tegevus		0,00	0,00	0,00	0,00	
8. Teeme koos meie Euroopa Liidu partneritega kõik endast oleneva, leevendamaks humanitaarkriise maailmas. Ebolakriis Lääne-Aafrikas on kogu maailma kriis, suurendame võimaluse korral eestlaste arvu rahvusvahelistel humanitaarmissioonidel, pakkudes eelkõige Lääne-Aafrikale materiaalselt ja teadmuslikku abi.	Välispoliitika	K		9,8 mln aastas arengu- ja humanitaarabi. Arvestuse alus kasv, mis on vajalik 0,14% SKP saavutamiseks.		-14,00	-16,00	-18,00	-18,00	

Keskerakonna valimislubadused

Valmislubaduse täpne sõnastus	Erakonnapoolne lubaduse liigitus	Lubaduse iseloom (K - konkreetne tegevus; K1 - kulu ei kaasne; K2 - juba rahastatud või töösolev, D - dubleeriv, Ü - üldine seisukoht)	Analüüsi alused, mille alusel on hinnatud mõju	Kas analoogset asja juba viiakse ellu ja ettepanek sisuliselt dubleerib seda (kui jah, siis mida)	Lubaduse teostatavus (kas on kooskõlas kehtiva seadusandlusega)	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2016	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2017	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2018	Mõju VS eelarvepositsioonil e 2019	Laiem majanduslik mõju (hindadele, tööhõivele)
9. Võitleme inimkaubanduse vastu. Inimkaubandus ohustab meie põhiväärtusi ning inimõigusi, kuid see on ka kriminaalsetele organisatsioonide ning terroristide rahastusallikana oluliseks julgeolekuohuks. Tugevdame Euroopa Liidu inimkaubandusega võitlevaid institutsioone, arendame Eesti ja Euroopa seadusandlust inimkaubandusega võitlemiseks, keskendudes eelkõige rohujuuretasandil töötavatele organisatsioonidele.	Välispoliitika	K1	Mõju eelarvele puudub							
10. Mõistame hukka „Islamiriigi“ liikumise vägivalda oma võimu kehtestamisel ja teostamisel. Rahvusvaheline kogukond ei tohi ükskõikseks jääda konfliktist tuleneva humanitaarkriisi suhtes sõjakolde riikides.	Välispoliitika	K1	Mõju eelarvele puudub							